

टिळक महाराष्ट्र विद्यापीठ, पुणे
समाजकार्य पारंगत (MASTER OF SOCIAL WORK) (M.S.W.)

परीक्षा : मे - २०२५

द्वितीय सत्र

विषय : समुदाय विकासाची ओळख (28TRUCD 201)

दिनांक : २०/०५/२०२५ गुण: ६० वेळ: स.१०.०० ते दु. १२.३०

सूचना: १) सर्व प्रश्न अनिवार्य. २) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.

प्र.१ खालीलपैकी कोणत्याही एका प्रश्नाचे उत्तर लिहा. (२०)

१. समुदाय विकासाची व्याख्या करा आणि समुदाय विकासाचा प्रमुख संकल्पना स्पष्ट करा.
२. गरजेवर आधारित विरुद्ध मालमत्तावर आधारित समुदाय विकास प्रारूपाचे वर्णन करा.

प्र.२ थोडक्यात उत्तरे लिहा. (कोणतेही दोन) (२०)

१. समुदाय विकासात तंत्रज्ञानाची भूमिका अधोरेखित करणारे विविध प्रमुख ट्रेंडची यादी करून आणि स्पष्ट करा.
२. ग्रामीण सहभागी मूल्यावलोकनाचे फायदे आणि आव्हाने थोडक्यात चर्चा करा.
३. वेगवेगळ्या प्रकारच्या सामुदायिक मालमत्तेची यादी करा आणि त्यापैकी कोणत्याही चार तपशीलवार स्पष्ट करा.

प्र.३ टीपा द्या. (कोणत्याही चार) (२०)

१. आरोग्य आणि असमानतेचे सामाजिक निर्धारक
२. ग्रामीण सहभागी मूल्यावलोकन: संकल्पना
३. समुदाय विकासात पर्यावरणीय आणि प्रणालींचा दृष्टीकोन
४. समुदाय विकासाचे ऐतिहासिक संदर्भ
५. समुदाय मालमत्ता आणि संसाधनांचे मोजमापन
६. समुदाय विकासात हवामान बदल हा एक समकालीन मुद्दा

Sub : Introduction to Community Development (28TRUCD 201)

Instructions: 1) All questions are compulsory 2) All Questions carry equal marks.

Q.1 Answer any one of the following. (20)

1. Define Community Development and explain the key concepts of Community Development.
2. Describe the need based v/s asset based models of Community Development.

Q.2 Write in brief. (Any Two) (20)

1. Enlist and explain the different key trends that highlight the role of technology in Community Development
2. Discuss in brief benefits and challenges of Participatory Rural Appraisal
3. Enlist different types of community assets and explain in detail any four of them.

Q.3 Write short notes. (Any Four) (20)

1. Social determinants of health and inequality.
 2. Concept of Participatory Rural Appraisal.
 3. Ecological and systems perspective in Community Development
 4. Historical context of Community Development
 5. Mapping community assets and resources
 6. Climate change as a contemporary issue in community development
-